

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoCsp/17/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220201512
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2220201512.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: Mgr. Matúš Staríček a sudcov: JUDr. Ľuboslava Vanková a Mgr. Jozef Mačej, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D., zastúpená: Sidor a partneri, s.r.o., so sídlom Železničná 4/A, Hlohovec, IČO: 52 635 970, proti žalovanej: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie primeraného finančného zadost'učinenia, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 10Csp/20/2020-171 zo dňa 22.9.2022, takto

rozhodol:

- Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- Žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadost'učinenie vo výške 500 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.), priznal žalobkyni náhradu trov konania vo výške 100 % (výrok II.) s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (výrok III.).

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z.z.“) a vecne tým, že žalobkyňa sa žalobou zo dňa 16.4.2020 domáhala zaplatenia sumy 500 eur z titulu primeraného finančného zadost'učinenia. V žalobe uviedla, že dňa 20.11.2012 so žalovanou uzavrela spotrebiteľskú zmluvu č. 8500017962, na základe ktorej jej žalovaná poskytla spotrebiteľský úver. Zmluva sa na podnet žalobkyne stala predmetom súdneho prieskumu v konaní pred okresným súdom Dunajská Streda pod sp. zn. 5Csp/254/2017, v ktorom bolo zistené, že v zmluve absentujú obligatórne náležitosti vyžadované pre zmluvu o spotrebiteľskom úvere zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“). V dôsledku uvedeného súd určil zmluvu, resp. úver z nej vyplývajúci ako bezúročný a bez poplatkov so súčasným uložením povinnosti žalovanej vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie takto vzniknuté.

3. K žalobkyňou uplatňovanému primeranému finančnému zadost'učineniu vo výške 500 eur súd prvej inštancie uviedol, že ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadost'učinenie v prípade, že na súde (v konaní pod sp. zn. 5Csp/254/2017) úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto právo zodpovedá. Jeho cieľom je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Vyžaduje

sa splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnene porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

4. V konaní bol základný predpoklad na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia preukázaný tým, že žalovaná ako predávajúca používaním neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách porušila svoju povinnosť podľa § 9 ods. 2 písm. g/ a j/ zákona č. 129/2010 Z.z. a povinnosť podľa ustanovenia § 53 ods. 1 OZ, podľa ktorého spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať neprijateľné podmienky. Vzhľadom na formulárový charakter obchodných podmienok je pritom zrejmé, že v danom prípade to bola práve žalovaná, kto tieto ustanovenia pripravil a zakomponoval do spotrebiteľskej zmluvy. Žalovaná zároveň dojednaním úrokov v neprimeranej výške porušila svoju povinnosť nekonať v rozpore s dobrými mravmi podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z., pričom súd prvej inštancie v tomto smere poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/136/2018. Súd prvej inštancie uzavrel, že v prejednávanej veci sú splnené podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni, pretože v konaní vyšlo najavo, že boli porušené jej práva, ktorým zodpovedajú povinnosti žalovanej. V rozsudku vo veci vedenej pod sp. zn. 26Co/136/2018 Krajský súd v Trnave určil, že úverová zmluva okrem iného neobsahovala celkovú výšku spotrebiteľského úveru (poskytnutý spotrebiteľský úver na jej základe bolo potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov). Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. je ustanovením s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá nevy vymedzuje žiadne kritéria v tejto súvislosti. Toto právo má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak prevenčnú. V prvom rade má zadosťučinenie vynahradiť spotrebiteľovi to, že bol donútený trpieť uplatňovanie nárokov bez opory v zákone zo strany žalovanej a že bol donútený iniciovať spor subjektom, ktorý má bezpochyby silnejšie ekonomické postavenie a je právne neporovnateľne zdatnejší. Je tiež dôležité, že úspech spotrebiteľa vo veci v podobe určenia neplatnosti celej spotrebiteľskej zmluvy (prípadne neplatnosti neprijateľných podmienok) pre rozpor s dobrými mravmi prospieva aj iným spotrebiteľom v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ upustí od protiprávneho konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi, aj voči ďalším spotrebiteľom, prípadne takého konanie obmedzí. Pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadosťučinenia súd prvej inštancie prihliadol predovšetkým na to, že žalobkyňa musela žalovanej zaplatiť sumy, na ktoré táto nemala nárok. V prípade žalobkyne nešlo o hrozbu v budúcnosti, ale o skutočný stav, pretože žalovaná pravidelne prijímala od nej peňažné prostriedky nad rámec toho, na čo mala právny nárok. Žalobkyni v tom období spôsobilá ekonomickú ujmu minimálne nemožnosti týmito finančnými prostriedkami nakladať. Dôležitou okolnosťou je aj to, že žalovaná napriek vedomosti o právnom názore súdov v iných veciach naďalej pokračovala v neoprávnenosti ňou uplatňovaných nárokov. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil potom poukazom na § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalovaná s návrhom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odôvodnila právne § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP. Žalovaná má za to, že rozsudok súdu prvej inštancie je nepreskúmateľný a nezrozumiteľný, pretože nie je zrejmé, na základe akej úvahy súd prvej inštancie dospel k záveru o primeranosti sumy 500 eur ako finančného zadosťučinenia. Popis skutočností, ktoré mal súd prvej inštancie vziať do úvahy, je len všeobecný a v abstraktnej rovine. Na jednej strane poukázal, že ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. je ustanovením s relatívne neurčitou hypotézou, na strane druhej označené skutočností v prejednávanej veci nekonkretizoval natoľko, aby bolo možné zistiť, či suma 500 eur je primeraná a či dôležitosť alebo závažnosť skutočností, ktoré si súd vymedzil ako rozhodujúce pre posúdenie veci, odôvodňujú priznanie nároku v sume 500 eur. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. upravuje nárok, ktorý má nemajetkový charakter. Primerané finančné zadosťučinenie je nárokom, z podstaty ktorého vyplýva jeho imateriálna povaha, čo znamená, že pri rozhodovaní o ňom nie je možné vychádzať z aspektov materiálnej povahy, keďže tieto sú základom pre uplatnenie iných nárokov, napríklad náhrady škody. Podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku mal súd prihliadať na to, že žalobkyňa bola donútená trpieť uplatňovanie nárokov bez opory v zákone zo strany žalovanej, bola donútená iniciovať spor a že žalobkyni bola spôsobená ekonomická ujma minimálne v nemožnosti týmito prostriedkami nakladať. Podľa odvolateľky ani jedno z uvedených kritérií nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a naviac, pri viacerých z nich súd opomenul posudzovať vec objektívne a nestranné. Okrem faktickej nezrozumiteľnosti toho, o akú ekonomickú ujmu by reálne malo ísť, sa súd prvej inštancie nezaoberal,

že táto ujma je výslovne majetkovým kritériom a je nahradená úrokom z omeškania, ktorý bol priznaný v konaní sp. zn. 5Csp/254/2017. Úrok z omeškania plní podľa právnej úpravy aj funkciu náhrady škody (porov. § 519 Občianskeho zákonníka).

6. Podľa žalovanej odôvodnenie rozsudku tiež nemá oporu v súdnom spise, je zmätočným a nemá oporu ani v označenom rozsudku Krajského súdu v Trnave (sp. zn. 26Co/136/2018). Časť odôvodnenia základu prejednávaneho nároku, v ktorej súd prvej inštancie uvádza, že „používaním neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách porušil svoju povinnosť podľa § 9 ods. 2 písm. g/ a j/ zák. č. 129/2010 Z.z. povinnosť podľa ustanovenia § 53 ods. 1 OZ, podľa ktorého spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať neprijateľné podmienky“ nedáva vecné a ani právne opodstatnenie. Súd prvej inštancie konštatuje použitie neprijateľnej podmienky a tým spôsobené porušenie § 9 ods. 2 písm. g/ a j/ zák. č. 129/2010 Z.z., čo je nezrozumiteľné. Ak absencia nejakej náležitosti má za následok bezúročnosť, potom nemôže predstavovať súčasne neprijateľnú podmienku a vytvárať hrubú nerovnováhu v postavení zmluvných strán. Chýbajúci údaj predsa žiadny následok v podobe hrubej nerovnováhy spôsobiť nemôže. Podľa súdu prvej inštancie mala žalovaná zároveň dojednaním úrokov v neprimeranej výške porušiť svoju povinnosť nekonať v rozpore s dobrými mravmi podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z.. Ani toto odôvodnenie nemá podklad v rozsudku Krajského súdu v Trnave pod sp. zn. 26Co/136/2018 a vzhľadom na všeobecnosť a abstraktnosť uvádzaných záverov žalovanej nie je zrejmé, o aké skutočnosti súd prvej inštancie svoj záver opiera. Súd prvej inštancie odkazuje na znenie § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z., avšak bez toho, aby toto tvrdenie konkretizoval.

7. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že z rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/136/2018 jasne vyplýva, že predložená úverová zmluva okrem iného neobsahovala celkovú výšku spotrebiteľského úveru (poskytnutý spotrebiteľský úver na jej základe bolo potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov) a tak súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru, že plnenie žalobkyne poskytnuté žalovanej v rozsahu vyššom ako bola suma 1.284,25 eur (suma vyplatená žalovanou žalobkyňi na základe predmetnej úverovej zmluvy) bolo potrebné považovať za majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, na vydanie ktorého vznikol žalobkyňi právny nárok tak, ako si ho táto uplatnila v žalobe. Preto námietka, že odôvodnenie rozsudku nemá oporu v súdnom spise, je zmätočná, nesprávna a odporujúca obsahu rozhodnutia ako aj vykonanému dokazovaniu. Žalobkyňa si bez akýchkoľvek pochybností v inom súdnom konaní úspešne uplatnila právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadostučení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od získavania plnení vyplývajúcich z bezdôvodného obohatenia a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa nedopustí v takej intenzite. V konaní pred Okresným súdom Dunajská Streda sp. zn. 5Csp/254/2017 bolo preukázané, že veriteľ v riešenom zmluvnom vzťahu porušil svoju povinnosť informovať spotrebiteľa úplne pravdivo o podstatných náležitostiach, resp. informáciách o spotrebiteľskom úvere. V dôsledku neakceptovateľného postupu dodávateľa na úver (pri prijatí záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti) zaplatila žalobkyňa podstatne viac, než bolo jej povinnosťou. Táto skutočnosť sa bezpochyby odzrkadlila nepriaznivo aj v majetkovej sfére žalobkyne, prípadne majetkovej sfére jej rodiny. Porušenie práva nielenže bolo spôsobilé privodiť ujmu žalobkyňi ako spotrebiteľke, ale takúto ujmu aj privodilo, keď spotrebiteľka nad rámec svojich povinností uhradila žalovanej celkovo sumu 1.607,40 eur v ohraničenom časovom období, čo na strane žalobkyne znamenalo v tomto období ekonomickú ujmu minimálne v nemožnosti týmito finančnými prostriedkami nakladať. Žalovaná nepochybnila záväznosť právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 5Csp/254/2017, resp. Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/136/2018 - nepodala žiadny mimoriadnym opravný prostriedok, ale naopak, zachovala sa v zmysle výrokov uvedených v rozhodnutí. Predmetné rozhodnutie konštatovalo porušenie povinnosti zo strany žalovanej, jeho existencia potvrdzuje skutočnosť, že spotrebiteľ sa porušenia týchto povinností pred súdom úspešne domohol a vo veci existuje príčinná súvislosť, pretože súdy zaviazali žalovanú na zaplatenie bezdôvodného obohatenia práve z dôvodu, že porušila povinnosti stanovené zákonom. Všetky podmienky v zmysle zákona č. 250/2007 Z.z. boli splnené. Žalovaná porušila práva žalobkyne, v dôsledku čoho žalobkyňi vznikla majetková i nemajetková ujma. Žalobkyňa musela vyhľadať právne poradenstvo a iniciovať spor (aby chránila svoje majetkové práva) proti žalovanej. Žalobkyňa sa ako spotrebiteľka pustila do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším

dodávateľom. Zo strany žalovanej došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé prívodiť (a i prívodilo) ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení spotrebiteľského úveru a teda k strate finančných prostriedkov žalobkyne. Žalobkyňa bola nútená v dôsledku konania žalovanej domáhať sa ochrany svojich práv prostredníctvom súdneho konania, ktoré určitým spôsobom zasahuje do bežného života spotrebiteľa a je spôsobilé mu prívodiť ujmu v súkromnom živote vo forme strachu, nepríjemných pocitov a iné. S poukazom na uvedené okolnosti nemožno pochybovať, že výška žalobkyňou požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia je adekvátna skutočnostiam prejednávaného prípadu a plní základný účel predmetného inštitútu, ktorým je poskytnutie satisfakcie žalobkyňi - spotrebiteľke a odradenie žalovanej od porušovania práv spotrebiteľov. Podľa názoru žalobkyne je z napadnutého rozsudku zrejmé, na základe akej úvahy súd prvej inštancie dospel k záveru o tom, že suma 500 eur je pre žalobkyňu primeranou. Súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vzal do úvahy nie len funkcie primeraného zadosťučinenia, o ktoré tiež oprel dôvodnosť požadovanej výšky, v ostatnom obsahu rozhodnutia uviedol tiež rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom popísal priebeh konania, stanovisko procesných strán k prejednáwanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery vysvetlil jasne, presvedčivo a zrozumiteľne. Finančné zadosťučinenie plní sankčnú funkciu, a to s poukazom na výklad ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Najvyšším súdom Slovenskej republiky (rozhodnutie zo dňa 30.1.2019 sp. zn. 6Cdo/127/2017). Pokiaľ bola pre prvostupňový súd dôležitá i okolnosť, že žalovaná napriek vedomosti o právnom názore súdov v iných veciach naďalej pokračovala v neoprávnenosti ňou uplatňovaných nárokov, ide rovnako o postup v súlade s výkladom jednej z najvyšších súdnych autorít. Tieto závery súdu prvej inštancie napokon ani sama žalovaná v podanom odvolaní nenapáda. Žalobkyňa v tejto súvislosti poukázala na viaceré rozhodnutia v obdobných veciach (Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/473/2016, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/99/2018, sp. zn. 6Co/22/2018 a Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11CoCsp/29/2020, sp. zn. 9Csp/20/2020, sp. zn. 25CoCsp/6/2021).

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

9. Predmetom konania je požiadavka žalobkyne ako spotrebiteľky na zaplatenie sumy 500 eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia od žalovanej ako veriteľky za porušenie práv a povinností ustanovených zákonom č. 129/2010 Z.z..

10. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie žalobe vyhovel. Žalovaná v odvolaní spochybňuje vznik nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, ako aj súdom prvej inštancie priznanú výšku toho nároku, namieťa nepreskúmateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie (na základe akej úvahy súd prvej inštancie dospel k záveru o primeranosti priznanej sumy finančného zadosťučinenia), nezrozumiteľnosť a protirečivosť argumentácie súdu prvej inštancie s prihliadnutím na závery vyslovené odvolacím súdom v predchádzajúcom rozsudku vo veci sp. zn. 26Co/136/2018, ako aj to, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie nemá oporu v súdnom spise.

11. Podľa § 380 ods. 1 CSP, odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a predchádzajúci procesný postup súdu prvej inštancie v rozsahu námietok žalovanej uvedených v odvolaní a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je opodstatnené a preskúmaný rozsudok je čo do výroku vecne správny, keďže súd prvej inštancie daný spor v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie správne právne posúdil, vychádzal pritom z relevantnej

právnej úpravy, ktorú na zistený skutkový stav správne aplikoval a následne vyvodil zodpovedajúce právne závery (o naplnení podmienok pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.). Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záveru prvoinštančného súdu o dôvodnosti podanej žaloby odchýliť.

14. Podľa § 3 ods. 5 veta prvá a tretia zákona č. 250/2007 Z.z. proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

15. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona č. 250/2007 Z.z. vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétnej vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarcu pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/127/2017).

16. Napriek tomu, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku bez nadväznosti na odôvodnenie predchádzajúceho rozsudku Krajského súdu v Trnave vo veci vedenej pod sp. zn. 26Co/136/2018 poukázal na § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z., správny bol jeho záver, že v rozsudku sp. zn. 26Co/136/2018 Krajský súd v Trnave vychádzajú z § 9 ods. 2 písm. g/ a j/ zákona č. 129/2010 Z.z. vyslovil, že úverová zmluva okrem iného neobsahovala celkovú výšku spotrebiteľského úveru, keď poskytnutý spotrebiteľský úver z uvedeného dôvodu bolo potrebné preto považovať za bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie pritom správne konštatoval, že žalobkyňa ako spotrebiteľka úspešne uplatnila na súde porušenie svojich práv, keďže súdnym rozhodnutím (ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť) žalobkyni ako spotrebiteľke bol priznaný konkrétny nárok z bezdôvodného obohatenia voči žalovanej ako poskytovateľke úveru vo výške 1.607,40 eur s príslušenstvom (ako dôsledok absencie obligatórných obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere), pričom reálne poskytnutý úver žalobkyni bol vo výške 1.284,25 eur, keďže zo žalovanou tvrdenej sumy poskytnutého úveru vo výške 1.500 eur bol odpočítaný poplatok za poskytnutie služby 215,75 eur. Jediný predpoklad, ktorý zákon pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vyžaduje bol preto splnený. Bola preukázaná aj príčinná súvislosť medzi porušením povinností veriteľom a úspešným uplatnením práva spotrebiteľa na súde. Splnenie žiadnych ďalších podmienok nebolo potrebné. Ak žalobkyňa ako spotrebiteľka úspešne uplatnila na súde porušenie svojich práv, splnila tak predpoklad, ktorý zákon v ustanovení § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. vyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie (odsek 18. a 19. odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/127/2017).

17. V súlade s vyššie uvedeným právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky odôvodnil napadnuté rozhodnutie aj súd prvej inštancie v prejednávanej veci, keď na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nárok žalobkyne ako spotrebiteľky vznikol právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým bolo porušenie judikované. Predpoklad úspešného uplatnenia práva spotrebiteľa mohol byť teda splnený až nadobudnutím právoplatnosti súdneho rozhodnutia - rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 13.4.2018 č. k. 5Csp/254/2017-71 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 27.3.2019 č. k. 26Co/136/2018-118, keďže do tohto časového momentu nebolo možné konštatovať úspešné uplatnenie práva.

18. Každá spotrebiteľská zmluva má vyjadrovať rešpekt k dodržiavaniu všeobecných zásad spotrebiteľského práva, a to náležitou obsahovou aj formálnou úpravou zmluvných podmienok, ktoré jednotlivito i vo svojom súhrne nenarušujú zmluvnú rovnováhu strán v neprospech spotrebiteľa. Práve jednoznačnosť a úplnosť zmluvných podmienok má zásadne vyvážiť silnejšie postavenie dodávateľa pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy. Dôvera spotrebiteľa v poctivé konanie dodávateľa predpokladá, aby v prípade jej narušenia súd nahradil zdanlivú (formálnu) rovnováhu faktickou. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie C-240/98 až C-244/98 Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores C-168/05 Mostaza Claro).

19. V rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/127/2017 bolo už konštatované, že preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy je spravidla nereálne a finančné zadosťučinenie má plniť nielen satisfakčnú ale aj sankčnú funkciu. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, zákon neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia a je preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia. Na posúdenie výšky finančného zadosťučinenia bude mať vplyv rozsah a intenzita zásahu do práv spotrebiteľa, keď na jeho strane v súvislosti s konaním dodávateľa môžu vzniknúť spotrebiteľovi nepriaznivé ekonomické dôsledky, vzniknuté bezdôvodné obohatenie môže mať negatívny dopad na ekonomickú situáciu a zabezpečovanie potrieb spotrebiteľa a jeho rodiny, môže u spotrebiteľa vyvolať stresovú situáciu, psychické vypätie, stav neistoty a obavy z budúcnosti. Odvolací súd je toho názoru, že pri posudzovaní primeranosti výšky finančného zadosťučinenia je potom nevyhnutné zohľadniť intenzitu zásahu do práv spotrebiteľa, výšku bezdôvodne požadovanej sumy dodávateľom, dĺžku trvania závadného stavu a spôsobilosť tohto konania vyvolať negatívne následky v živote spotrebiteľa.

20. Vychádzajúc z intenzity zásahu do práv žalobkyne ako spotrebiteľky vo vzťahu k porušeniu obsahovej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, výške nedôvodne požadovanej sumy (1.607,40 eur), výške reálne poskytnutých finančných prostriedkov (1.284,25 eur), nutnosti iniciovania súdneho konania, dĺžke trvania závadného stavu, dĺžke trvania súdneho konania (zmluva bola uzatvorená dňa 20.11.2012, žaloba vo veci sp. zn. 5Csp/254/2017 bola podaná dňa 12.10.2017 a rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 26Co/136/2018-118 bol vydaný dňa 27.3.2019) a vplyvu na ekonomickú situáciu žalobkyne, žalobkyni priznané finančné zadosťučinenie spĺňalo požiadavku primeranosti. Výška priznaného finančného zadosťučinenia je adekvátna ekonomickej realite v spoločnosti a tiež požiadavke spravodlivého dovŕšenia ochrany porušených práv žalobkyne ako spotrebiteľky. Porušenie povinností žalovanej ako veriteľky malo za následok obmedzenie komfortu žalobkyne vo viacerých oblastiach života, najmä však vo finančnom obmedzení, ktoré žalobkyni neoprávnenými platbami v prospech žalovanej dlhodobo vznikalo (zmluva bola uzatvorená dňa 20.11.2012). V danom prípade porušenie spotrebiteľského práva žalovanou priamo spôsobilo ujmu žalobkyni spočívajúcu v nezákonnom preplatení úveru, teda v strate peňažných prostriedkov v nemalej výške v rozsahu priznaného bezdôvodného obohatenia (1.607,40 eur), a to až do vydania bezdôvodného obohatenia žalovanou žalobkyni. Nemohlo zostať bez zohľadnenia ani to, že bezdôvodné obohatenie nedôvodne získané žalovanou na úkor žalobkyne presahovalo istinu úveru (1.284,25 eur). Odvolací súd má za to, že priznaná výška finančného zadosťučinenia bude dostatočne plniť sankčnú a odradzovaciu funkciu, keď satisfakcia bola žalobkyni čiastočne poskytnutá už predchádzajúcim rozhodnutím, ktorým došlo aj k reparácii jej majetkovej ujmy. Dodávateľ má súčasne jednoduchú možnosť sa plateniu finančného zadosťučinenia, prípadne aj iným zodpovednostným následkom v ostatných úverových prípadoch vyhnúť, a to tým, že bude podnikať v rámci pravidiel stanovených právnymi predpismi Slovenskej republiky. Súčasne je odvolací súd toho názoru, že priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 500 eur nepredstavuje neopodstatnené finančné obohacovanie sa žalobkyne pri zohľadnení všetkých krokov, ktoré musela žalobkyňa podniknúť, aby úspešne uplatnila svoje práva.

21. Podľa ustálenej judikatúry (napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/145/2011) súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzanými účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o

tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces nepatrí súčasne právo strany konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04), teda aby bolo rozhodnuté v súlade s požiadavkami strany konania a jej právnymi názormi (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 50/04). Odvolací súd zároveň konštatuje, že nezistil existenciu ďalšieho odvolacieho dôvodu v odvolaní žalovanej, ktorý by mal pre danú vec podstatný význam.

22. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. vo veci samej a v súlade s § 380 CSP i v závislých výrokoch II. a III. o náhrade trov konania (keď vo vzťahu k nim žalovaná žiadne odvolacie dôvody neuviedla) podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

23. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. Žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške vzhľadom na to, že bola v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešná a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne jej náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP). O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. Senát odvolacieho súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).